

VÆRD
at vide

Når du ophører med
din virksomhed

Ophør – hvad nu?

Hvornår er du selvstændig?

Du anses for at være selvstændig, hvis du har en personligt drevet virksomhed, fx enkeltmands- virksomhed eller I/S.

Du anses også for at være selvstændig, hvis du sammen med nærmeste familie ejer mindst 50 % af et selskab, fx A/S, ApS eller IvS.

Er du medarbejdende ægtefælle, anses du for at være selvstændig, medmindre du har en skattemæssig lønaftale med din ægtefælle jf. Kildeskatteloven § 25 A. Se mere i brochuren ”Udtræden af virksomhed for ægtefæller”.

Kort om de vigtigste betingelser

For at få dagpenge og efterløn skal du:

- Have været medlem af en a-kasse i mindst 1 år
- Opfylde indkomstkravet.
Indkomstkravet skal opfyldes i en medlemsperiode. Det betyder, at der kan gå mere end et år, før du er dagpengeberettiget. Se mere på næste side
- Stå til rådighed for arbejdsmarkedet
- Være endeligt ophørt med din virksomhed (der findes dog undtagelser, ved bibeskæftigelse og hvis du går på efterløn)
- Have beregnet en dagpenge- eller efterlønsats

Dagpengeansøgere

Når du søger om dagpenge, skal du tilmelde dig jobcentret den første dag, hvor du er ledig. Du kan tilmelde dig på jobnet.dk. Du kan ikke få dagpenge på dage, hvor du ikke er tilmeldt jobcentret.

Via ase.dk kan du logge ind på MitAse, hvorfra du har mulighed for at søge om dagpenge. Du kan også kontakte Ase og få blanketter tilsendt.

OBS! Karensuger

Selvstændige har som hovedregel først ret til dagpenge 3 uger efter det endelige ophør. Hvis de særlige betingelser for ophør ved konkurs eller tvangsauktion (se side 6-7) er opfyldt, har du dog allerede ret til dagpenge 1 uge efter ophøret. Ved overgang til efterløn er der ingen karensuger. Hvis du ophører ved en tro og love-erklæring (se side 8), kan du ikke få dagpenge eller efterløn i 2 måneder efter Ase har modtaget din tro og love-erklæring.

Efterlønsansøgere

Er du efterlønsansøger, skal du sende ansøgningen om efterløn, så Ase har den senest den dag, du ønsker at gå på efterløn. Du har tidligst ret til efterløn fra den dag, hvor Ase har modtaget din ansøgning om efterløn. Du skal desuden – uanset om du søger dagpenge eller efterløn – udfylde en del blanketter.

Kontakt Ase for at få sendt netop de blanketter, du skal udfylde. Når du har udfyldt blanketterne, skal de returneres til Ase.

Medlemskab og indkomstkra

Medlemskrav for dagpenge

Du kan tidligst få dagpenge den dag, du har været medlem af en a-kasse uafbrudt i 1 år. Da du skal opfylde kravet med arbejde i en medlemsperiode, kan der dog gå mere end 1 år.

Indkomstkra – fælles for dagpenge og efterløn

For at gå på dagpenge og efterløn skal du opfylde et indkomstkra, der skal opfyldes på baggrund af din arbejdsindkomst inden for de sidste 3 år. Samlet skal du som fuldtidsforsikret have haft en indkomst på mindst 254.328 kr. (2023-tal) indenfor de sidste 3 år. Der kan maksimalt medregnes 21.194 kr. pr. måned. Kun arbejde, der ligger i en periode, hvor du har været medlem af en a-kasse, kan tælle med. Følgende typer af indkomst fra selvstændig virksomhed, freelancearbejde og lønmodtagerarbejde kan medtælles:

- En personligt drevet virksomheds skattepligtige overskud før renter og andre finansielle poster, som det fremgår af rubrik 111 på Skats årsopgørelse.
- Ejerandel af overskud i et selskab, hvor man har haft afgørende indflydelse.
- A-indkomst, udbetalt til ejeren af et selskab, hvor man har haft afgørende indflydelse.
- A-indkomst fra lønmodtagerarbejde, indberettet til indkomstregistret. Arbejdet skal være udført på normale løn- og ansættelsesvilkår.
- B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som ikke indgår i en virksomheds overskud.
- Er du med i virksomhedsskatteordningen, er der praksis for, at du kan medtage beløb i rubrik 151 på årsopgørelsen.

Bemærk, at indkomst fra selvstændig virksomhed først kan anvendes til indkomstkra, når årsopgørelsen fra Skat er afsluttet og gyldig. Driver du enkeltmandsvirksomhed, betyder det, at din indkomst for skatteåret 2022 først er gyldig den 2. juli 2023.

Arbejde, hvortil der er knyttet offentligt tilskud, kan ikke indgå i opgørelsen.

Sygdom med sygedagpenge og barsel inden for de seneste 3 år kan forlænge den 3-årsperiode, hvor du skal opfylde indkomstkra. Perioden kan dog højst forlænges med i alt 2 år.

3-års-perioden kan dog kun forlænges med perioder med sygedagpenge, der overstiger 160,33 timer. Hvis du fx inden for de seneste 3 år har fået sygedagpenge i 6 måneder (160,33 timer pr. måned), skal du opfylde indkomstkra inden for de seneste 3 år og 5 måneder.

Indkomst fra formueforvaltning og fritidsbeskæftigelse tæller ikke med til indkomstkra. Se mere om definition af formueforvaltning og fritidsbeskæftigelse i brochuren "Aktiviteter som selvstændig samtidig med dagpenge"

Opfyldelse af indkomstkra på "trin 2"

Såfremt selvstændige erhvervsdrivende ikke kan opfylde indkomstkra indenfor 3 år, udvides opgørelsesperioden efter særlige regler til 5 år, hvor KUN indkomst fra selvstændig virksomhed kan medtælles. Opfyldes indkomstkra indenfor 5 år, får det indflydelse på satsberegningen. Se mere i afsnittet om beregning af sats. Sygdom forlænger 5-års-perioden som ovenfor.

Rådighedskravet

Du skal kunne overtage et arbejde på fuld tid for at få dagpenge eller efterløn. Du må for eksempel ikke være syg eller have problemer med dit helbred, som gør, at du ikke kan påtage dig et arbejde som lønmodtager på fuld tid.

Din tilknytning til arbejdsmarkedet skal være aktuel, for at du kan få dagpenge eller efterløn. Hvis du igennem længere tid ikke har haft arbejde eller har forsøgt at komme i arbejde kan tvivl om din rådighed for arbejdsmarkedet føre til, at du hverken kan få dagpenge eller efterløn.

Specielt for dagpenge

Når du søger om dagpenge, skal du tilmelde dig jobcentret den første dag, hvor du er ledig. Du kan tilmelde dig på **jobnet.dk**. Du kan ikke få dagpenge på dage, hvor du ikke er tilmeldt jobcentret.

Når du får dagpenge, skal du i hele perioden kunne overtage arbejde på fuld tid som lønmodtager. Du kan ikke få dagpenge, hvis du fx ikke kan få passet dit barn, eller hvis du får tabt arbejdsfortjeneste.

Du skal være aktivt jobsøgende, mens du får dagpenge, og du skal være parat til at tage det arbejde, som jobcentret tilbyder dig.

Du kan læse mere om kravene til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet i vores brochurer: "Værd at vide – når du skal på dagpenge" og "Rådighedsforpligtelsen."

Specielt for efterløn

Du kan ikke gå på efterløn, hvis du er syg, medmindre du allerede har et efterlønsbevis. Et efterlønsbevis sikrer din mulighed for at gå på efterløn, selv om du er syg ved overgangen til efterløn. Hvis du bliver syg dagen efter, at du er gået på efterløn, bevarer du din ret til efterløn. Du skal nemlig ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet, når du først er på efterløn.

Der er mange regler for, hvad du må og ikke må, når du er på efterløn. De regler kan du læse om i vores brochure: "Efterløn for dig som er født efter 1955".

Ophør med virksomhed

Du skal som hovedregel ophøre med din virksomhed for at få dagpenge eller efterløn. Nedenfor beskrives de forskellige muligheder, som du har, for at dokumentere ophøret med din virksomhed.

1. Lukning af CVR-nr.

Betingelser

En virksomhed anses for ophørt, når den er registreret ophørt i den Centrale Virksomhedsregister (CVR-registeret). De skattemæssige forpligtelser skal være overdraget eller afsluttet, således at Skat kan udstede et ophørsbevis.

Hvad skal du sende til Ase

- Ophørsbevis fra Skat indsendes som dokumentation for ophøret.

Undtagelse til kravet om ophørsbevis:

Hvis Skat ikke kan udstede ophørsbevis, fordi de skattemæssige forpligtelser ikke er afsluttede, kan virksomheden stadig anses for at være ophørt. Det forudsætter dog, at der er indgået en aftale om afbetaling af restancer, eller der er truffet en beslutning om afdragsordning.

Aftalen med Skat skal indsendes til Ase.

2. Bortforpagtning/udlejning

Betingelser

- Der skal være indgået en skriftlig aftale om bortforpagtning/udlejning af hele virksomheden.
- Det må ikke være bortforpagtning eller udlejning til ægtefælle/samlever eller umyndige børn.
- Aftalen skal være uopsigelig for begge parter i mindst 3 år, eller i resten af efterlønsperioden (Særregel for bortforpagtning/udlejning for hotel og restaurationsbranchen: 3 års uopsigelig for ejer + 6 måneders opsigelsesvarsel for forpagter + forkøbsret for forpagter). Du kan tidligst anses for ophørt fra den dag, hvor aftalen om den tilstrækkelige uopsigelig er underskrevet af begge parter.
- Du må ikke som ejer have forbeholdt dig ret til i noget omfang at benytte virksomheden erhvervsmæssigt.
- Aftalen om bortforpagtning skal indeholde nærmere oplysninger om forpagtningens omfang, fx oplysninger om forpagtningsafgiften, størrelsen på eventuelle arealer, driftsmidler, inventar m.v.
- Status som selvstændig i relation til andre myndigheder o.l. skal som udgangspunkt være bragt til ophør.
- Du kan opretholde momstilmelding og CVR-registrering.
- Du må ikke arbejde i virksomheden i bortforpagtnings-/udlejningsperioden – hverken lønnet eller ulønnet.
- Du må heller ikke have arbejde forbundet med bortforpagtningen/udlejningen fx med vedligeholdelse.
- Din ægtefælle må heller ikke arbejde i virksomheden.

Hvad skal du sende til Ase

- Kopi af hele den underskrevne kontrakt om bortforpagtning eller udlejning. Både ejers og forpagters/lejers underskrift skal fremgå af kopien.
- En skriftlig erklæring om, at du eller din evt. tidligere medarbejdende ægtefælle ikke vil arbejde – hverken lønnet eller ulønnet for forpagter/lejer.

3. Konkurs

Betingelser

- Der skal være afsagt konkursdekret af skifteretten. Du anses for ledig fra den dag, hvor skifteretten afsiger konkursdekretet, dog senest ugedagen efter, at skifteretten har modtaget konkursbegæringen.
- Du må ikke generhverve virksomheden eller virksomhedens hoveddriftsmidler. Din ægtefælle/samlever må heller ikke overtage virksomheden eller hoveddriftsmidlerne.
- Status som selvstændig i relation til andre myndigheder o.l. skal som udgangspunkt være bragt til ophør.

Hvad skal du sende til Ase

- Konkursdekretet fra skifteretten eller meddelelsen om konkursdekretet i Statstidende. Hvis konkursdekretet fremgår af Statstidende, skal du dog ikke sende dekretet.

4. Panthaver står for driften inden tvangsauktion/brugeligt pant

Betingelser

- Der skal til fogedretten være begæret tvangsauktion over virksomheden.
- Panthaver skal have overtaget virksomheden til brugeligt pant eller skal på anden måde have overtaget administrationen.
- Du skal være holdt helt op med at arbejde i virksomheden. Det gælder også for ægtefælle, samlever og umyndige børn.
- Hvis du har haft bopæl på samme adresse som virksomheden, skal du være flyttet.
- Du skal skriftligt erklære, at du straks meddeler Ase, hvis der sker ændringer i de forhold, der er nævnt under de foregående 4 punkter, og at du indsender dokumentation for endeligt salg på tvangsauktion, så snart den har fundet sted.
- Status som selvstændig i relation til andre myndigheder o.l. skal som udgangspunkt være bragt til ophør.

Hvad skal du sende til Ase

- Udskrift fra retsbogen om begæring om tvangsauktionen.
- Erklæring fra panthaver om overtagelse af driften uden assistance fra dig eller din ægtefælle. Dato for overtagelsen skal fremgå af erklæringen.
- Hvis din virksomhed og bopæl har været på samme adresse, skal du også vedlægge en erklæring fra folkeregistret om fraflytningen og datoen for den.

- Udskrift fra fogedretten om salg af virksomheden på tvangsauktion. Udskriften skal dog ikke sendes i første omgang med de øvrige dagpengepapirer, men skal sendes, så snart tvangsauktionen har fundet sted.
- Skriftlig erklæring, se under "Betingelser" herover.
- Du skal som udgangspunkt være afmeldt moms og CVR-registrering. I visse tilfælde kan du dog vente med momsafmeldingen. Det kan du aftale med Ase.

5. Tvangsauktion

Betingelser

- Tvangsauktionen skal være endeligt afholdt af skifteretten.
- Virksomheden skal være solgt og må ikke være solgt til ægtefælle/samlever eller umyndige børn.
- Status som selvstændig i relation til andre myndigheder o.l. skal som udgangspunkt være bragt til ophør.

Hvad skal du sende til Ase

- Udskrift fra fogedretten om salg af virksomheden på tvangsauktion.
- Du skal som udgangspunkt være afmeldt moms og CVR-registrering. I visse tilfælde kan du dog vente med momsafmeldingen. Det kan du aftale med Ase.

6. Ophør ved tro og love

Hvis det ikke muligt at afmelde dit CVR-nummer, når du ophører med virksomheden, er der en sidste udvej. Erklærer du nemlig på tro og love, at du ikke driver virksomheden udover, hvad der kan anses for afvikling, kan du modtage dagpenge eller efterløn. Desværre pålægges du en "venteperiode" på 2 måneder, fra vi har modtaget din tro og love-erklæring, hvor du ikke kan få ydelse.

Det er en betingelse, at du indenfor 6 måneder fra vi har modtaget din tro og love-erklæring, kan fremvise en CVR-afmeldelse. Lykkes det dig ikke at afmelde CVR inden fristen, ophører udbetalingen af dagpenge og efterløn.

De arbejdstimer, som anvendes på afviklingen af virksomheden, skal modregnes ydelsen.

7. Selskaber

Ophører du ved at sælge eller overdrage dine aktier eller anpartar, er du anset for at være ophørt fra det tidspunkt, at det er registreret hos Erhvervsstyrelsen, at du ikke længere er ejer. Det samme gælder, hvis du udtræder af et selskab med flere ejere. Ændringen af ejerforholdene skal være registreret hos Erhvervsstyrelsen.

Ønsker du at beholde dit selskab, når du ophører med at drive virksomhed, skal du dokumentere, at:

- Det er anmeldt til Erhvervsstyrelsen, at formålet med selskabet er ændret til formueforvaltning, formueadministration, formuepleje eller lign.
- Der ikke er erhvervsaktiviteter i selskabet. Driftsmidler m.v. skal dokumenteres afhændet fx via en momsafmelding.

Opløsning af selskabet efter anmodning fra Erhvervsstyrelsen

Kan selskabet ikke betale alle kreditorer, eller har selskabet ikke afleveret årsregnskaber, eller er revisor, direktør afmeldt fra selskabet uden nye er tilmeldt, opløses selskabet efter konkurslovens regler.

Et selskab, der er sendt til opløsning i Erhvervsstyrelsen efter konkurslovens regler med en aktiv formålsbestemmelse – kan IKKE trækkes tilbage.

Det er derfor **meget vigtigt**, at du inden selskabet sendes afsted til tvangsopløsning sørger for at få ændret formålsbestemmelsen i selskabet til formueadministration. Du vil ellers tidligst blive anset for endeligt ophørt med drift af selvstændig virksomhed, når selskabet er endeligt opløst.

Hvis du sælger dig under 50 %

Hvis du sælger dine aktier eller anparter, således at du og din nærmeste familie fremover ejer under 50 % af den samlede selskabskapital, har du ikke længere bestemmende indflydelse i selskabet. Det betyder, at du fra ændringstidspunktet har skiftet status fra at være selvstændig erhvervsdrivende til at være lønmodtager. Det har følgende konsekvenser i forhold til dagpenge m.m.:

- Der er ikke krav om, at du skal sælge dine aktier eller anparter ved ansøgning om dagpenge eller overgang til efterløn.
- Din fortsatte lønansættelse i selskabet skal være på normale løn- og ansættelsesvilkår, for at indtægten kan give ret til dagpenge og efterløn.
- Du er som lønmodtager omfattet af reglerne for selvforskyldt ledighed. Det betyder, at du får 3 ugers dagpengegarantæne, hvis du selv siger op eller er årsag til opsigelsen. Bemærk, at dette kan have betydning, hvis du har tegnet en lønsikring. Vær derfor opmærksom på hvilke opsigelsesfrister, du er omfattet af.

Beregning af sats

Du får 90 % af din hidtidige indtjening. Du kan dog højst få maksimumssatsen, som i 2023 udgør 19.728 kr. om måneden. Der tages udgangspunkt i de 12 måneder med den højeste indtægt indenfor de sidste 24 måneder forud for ledigheden. Det er det grundlæggende princip for satsberegning i dagpengelovgivningen. På næste side beskrives reglerne i detaljer.

Hvilken indkomst kan medregnes?

Selvom du ophører med selvstændig virksomhed, kan du også medregne indtægt, som du har haft som lønmodtager. Det er de samme former for arbejdsindtægt, som danner grundlag for opfyldelse af indkomstkravet, som skal bruges til beregning af din sats:

- En personligt drevet virksomheds skattepligtige overskud før renter og andre finansielle poster, som det fremgår af rubrik 111 på Skats årsopgørelse.
- Ejerandel af overskud i et selskab, hvor man har haft afgørende indflydelse.
- A-indkomst, udbetalt til ejeren af et selskab, hvor man har haft afgørende indflydelse.
- A-indkomst fra lønmodtagerarbejde, indberettet til indkomstregistret. Arbejdet skal være udført på normale løn- og ansættelsesvilkår.
- B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som ikke indgår i en virksomheds overskud.
- Er du med i virksomhedsskatteordningen, er der praksis for, at du kan medtage beløb i rubrik 151 på din årsopgørelse.

Hvilken periode bruges til beregning?

Der tages udgangspunkt i de sidste 24 måneder forud for ledigheden. De 12 måneder med den højeste indkomst lægges til grund for beregning af satsen. Foreligger der slet ikke indkomst i de sidste 24 måneder, kan du gå yderligere 12 måneder tilbage, så beregningsperioden er på 36 måneder.

Kun år, hvor der på beregningstidspunktet foreligger en årsopgørelse fra SKAT, kan anvendes indenfor perioden på 24 måneder. Årets overskud fordeles ligeligt hen over årets 12 måneder, hvorved der fremkommer en indkomst pr. måned. **Bemærk**, at årsopgørelsen først foreligger og anvendes fra 2. juli, hvor den er låst.

Særlig regel som følge af Corona

Folketinget har vedtaget en særlig satsberegningsregel som følge af, at selvstændige erhvervsdrivende er blevet ramt af Coronarestriktioner i 2020.

Reglen indebærer, at beregningsperioden på de sædvanlige 24 måneder valgfrit kan udvides til 36 måneder, såfremt der i indkomståret 2020 har været indkomst fra selvstændig virksomhed. Med "indkomst fra selvstændig virksomhed" menes over/underskud fra enkeltmandsvirksomhed, løn/overskud fra eget selskab eller overført overskud til medarbejdende ægtefælle.

Beregningen baseres på de 12 bedste måneder indenfor perioden på 36 måneder forud for ledigheden. Også måneder i 2020 kan vælges til beregningen.

Hvordan udregnes satsen?

Den samlede indkomst fra de valgte 12 måneder lægges sammen. Arbejdsmarkedsbidrag på 8 % fratrækkes. Der tages 90 % af resten. Årsbeløbet divideres med 12.

Eksempel:

Jensen har drevet selvstændig virksomhed i 5 år og melder sig ledig den 1. august 2019. Hans sats skal beregnes på baggrund af 24 måneder fra 1. august 2017 til 31. juli 2019. Da der endnu ikke foreligger en årsopgørelse for 2019, kan kun 2017 (5 måneder) og 2018 (12 måneder) anvendes.

Han har tjent 300.000 kr. i 2017 (25.000 kr. pr. måned) og 180.000 kr. i 2018 (15.000 kr. pr. måned). De 12 bedste måneder er: $5 \times 25.000 \text{ kr.} + 7 \times 15.000 \text{ kr.} = 230.000 \text{ kr.} - 8 \% = 211.600 \text{ kr.} \times 90 \% = 190.440 \text{ kr.}$ Dagpengesats pr. måned: $190.440 \text{ kr.} : 12 = 15.870 \text{ kr.}$

Så meget skal du tjene for at få maksimumssatsen

Har du en årlig indkomst på 286.000 kr. tjener du nok til at oppebære maksimumssatsen på 19.728 kr. pr. måned (2023-tal). Men husk, at du kun kan anvende indkomst fra selvstændig virksomhed, som fremgår af en årsopgørelse fra Skat på beregningstidspunktet. Er et regnskabsår endnu ikke skattemæssigt opgjort, kan det altså ikke bruges til at beregne en sats.

Beregning af sats til dig, der opfylder indkomstkravet på trin 2

Som det fremgår på side 3, kan du undtagelsesvist opfylde indkomstkravet indenfor de sidste 5 år forud for ledigheden – men kun med indtægt fra selvstændig virksomhed. Har du opfyldt indkomstkravet på denne måde, hedder det ”trin 2”. Din sats skal i så fald udregnes ved at tage gennemsnittet af de 2 år med de højeste indkomster fra selvstændig virksomhed inden for de sidste 5 år.

Særlige regler vedrørende selvstændig virksomhed i dagpengeperioden

Jobsøgningsperiode

Når du ophører med din selvstændige virksomhed pålægges du en ”jobsøgningsperiode”, som i virkeligheden betyder, at du ikke må påbegynde ny selvstændig virksomhed de første 6 måneder efter ophøret.

Påbegynder du alligevel en virksomhed inden for de 6 måneder, kan du ikke få dagpenge før de 6 måneder er gået.

Reglen gælder ikke, hvis du ophører ved konkurs.

Bibeskæftigelse og dagpenge

Reglerne om bibeskæftigelse kan du læse mere om i brochuren ”Aktiviteter som selvstændig samtidig med dagpenge”.

Kun ét ophør i en dagpengeperiode

Du kan kun ophøre med en virksomhed én gang i hver dagpengeperiode. Ophøret i forbindelse med indplaceringen i dagpengeperioden tælles ikke med, og det gør ophør med bibeskæftigelse, der var i drift med indplaceringen, heller ikke.

Påbegynder du virksomhed efterfølgende og ophører for anden gang i samme dagpengeperiode, kan du ikke få dagpenge før, at;

- du har genoptjent retten til dagpenge, og
- har genoptjent retten til supplerende dagpenge

Eksempel:

Jensen melder sig ledig den 1. august 2019 efter at have lukket sin konsulentvirksomhed. Efter at have modtaget dagpenge i 6 måneder, starter han en ny selvstændig virksomhed med internethandel op den 1. februar 2020. Jensen kan få supplerende dagpenge samtidig med opstarten af virksomheden. Efter to måneder vælger han at lukke virksomheden og få fulde dagpenge. Den 1. januar 2021 påbegynder han konsulentvirksomheden igen. Når retten til supplerende dagpenge er udløbet, kan han ikke få dagpenge, selv om han lukker denne virksomhed. Jensen kan kun få ret til dagpenge, hvis han har genoptjent retten til at ophøre med en virksomhed.

